

«فرهیختگان» از نشست خبری وزیر علوم گزارش می‌دهد

وصف حال دانشگاه و چند آمار قابل تأمل

ابوالفضل مظاهری
دبیر گروه دانشگاه

سالن شهید مطهری دانشگاه تربیت مدرس روز گذشته میزبان وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و خبرنگاران بیش از ۳۰ رسانه بود تا به نوعی برای نخستین بار گزارش عملکرد وزارت علوم دولت چهاردهم در پاسخ به سؤالات اصحاب رسانه تشریح شود. حسین سیمایی صراف، وزیر علوم پیش از این هم نشست خبری با رسانه‌ها داشته اما این اولین نشستی به حساب می‌آمد که بدون مناسبت خاصی برگزار شد. «فرهیختگان» در ادامه مهم‌ترین نکات و مسائل مطرح شده در این نشست را گزارش می‌دهد.

طرح آمایش وزارت علوم آماده‌ارائه به شورای عالی انقلاب فرهنگی

وزیر علوم در پاسخ به سؤال یک خبرنگار در خصوص وضعیت اجرای طرح آمایش آموزش عالی گفت: «باید دانشگاه‌ها با هدف کیفی‌سازی سازمان یابند، گسترده شدن دانشگاه برای ما آزار دهنده است. وزارت علوم در دوره‌های مختلف در خصوص آمایش مطالعاتی داشته اما در اجرا موفق نبوده، بنابراین مجده شورا از وزارت علوم خواسته پیشنهاد آمایش را ظرف یک ماه تحویل دهد که الان تمام پرونده آمایش ما آماده است و تحویل آن‌ها خواهیم داد.»

آمار عجیب سامانه‌ان فقط ۱۳۷ نیاز به قرارداد رسید

سیمایی صراف درباره ارتباط دانشگاه و صنعت گفت: «ارتباط صنعت و دانشگاه از مسائلی پیچیده است که در کشور های دیگر هم مطرح است و یکی از مطالبات رهبری نیز است، رهبری عنوان کردند تحقیقات در دانشگاه‌ها نباید حبس شود. در سامانه نان ۲۲ هزار و ۵۸۵ نیاز ثبت شده که سال گذشته ۳۳ مورد منجر به قرارداد شد ولی امسال ۱۳۷ مورد نیاز منجر به قرارداد شده است. همچنین در سامانه ساطع ۱۴ هزار و ۶۷۰ طرح ثبت و ۲۰۰ قرارداد منعقد شده است. ما نیاز به کار بیشتر داریم، الان حدود ۱۲ هزار قرارداد با صنعت داریم، در حالی که هیئت علمی دانشگاه دولتی ما ۳۵ هزار نفر است؛ یعنی یک‌سوم دانشگاه با صنعت مرتبط است.»

او ادامه داد: «چند مدل جذب دانشگاه با محوریت صنعت داریم، ۸ هزار و ۴۳۰ دانشجوی ارشد به شیوه استادمحور جذب شده‌اند و ۵۷۷ دانشجوی دکتری تخصصی استادمحور نیز داریم، همچنین دوره پس‌دکتری در صنعت داریم که در حل مسائل کشور مؤثرند، رهبری نیز مجوز ۵۰۰ امریه محققان پس‌دکتری را صادر کرده‌اند.»

کمون‌یستی خدمات می‌دهیم!

وزیر علوم در بخش دیگری از این نشست درخصوص وضعیت ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان تصریح کرد: «خوابگاه کافی نداریم و بخشی از آن مقدار که داریم فرسوده هستند. دوست داریم وضعیت بهتر از سال گذشته شود، بنابراین بودجه تعمیر و احداث خوابگاه‌ها را افزایش دادیم. متأسفم بگویم که ما در دانشگاه‌ها خدماتمان را کمونیستی ارایه می‌کنیم. مسئولیت خدمات را می‌گیریم، خدمات ارائه می‌دهیم و رضایتی هم وجود ندارد، سال گذشته بیش از ۱۱ همت پول تغذیه دادیم. بالای ۲۲ درصد بودجه دانشگاه‌ها صرف تغذیه می‌شود. اکنون تغییراتی شروع شده است و در یکی از دانشگاه‌ها یکی از صنایع غذایی بزرگ خدمات ارائه خواهد داد، یک فود کورت کوچک دانشجویی تشکیل می‌شود و در ۱۷ دانشگاه رستوران مکمل راه‌اندازی شده که امسال فعال می‌شوند.»

اسنپ‌یک شامل دانشگاه نمی‌شود

او در پاسخ به سؤال یکی از خبرنگاران به بازگشت تحریم‌ها از سوی سازمان ملل اشاره کرد و گفت: «اسنپ‌یک شامل حوزه‌های علم نمی‌شود. طبق پروتکل‌های یونسکو این تحریم نباید شامل علم، پژوهش و فناوری شود. سال گذشته من در یونسکو اعلام کردم اسناد و قطعنامه‌های تحریم شامل دانش و پژوهش نمی‌شود. بنابراین تحریم‌ها در این حوزه نباید تأثیر بگذارد؛ اما متأسفانه تحریم‌ها تأثیرات غیر مستقیم خواهد گذاشت.

امیدوارم با خلایقیت بتوانیم این تأثیرات را کاهش دهیم.»

وزیر علوم اظهار کرد: «ما دیدیم تحریم‌ها را عملاً توسعه دادند و به سمت حوزه علم و فناوری کشور کشاندند.»

مهاجرت ۱۲ هزار پژوهشگر از کشور طی ۱۲ سال گذشته

او با بیان اینکه تعداد استنادی که فرصت مطالعاتی می‌روند نزدیک به صفر شده است، گفت: «در گذشته این عدد به بیش از ۲۰۰۰ نفر می‌رسید، ما دنبال منابع مالی برای اعزام اساتید به فرصت مطالعاتی هستیم؛ ضمن اینکه دانشجویان را نیز در حوزه‌هایی نظیر هوش مصنوعی به خارج اعزام می‌کنیم.»

وزیر علوم با بیان اینکه مهاجرت برای کشور یک زیان است، گفت: «از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ ما ۱۲ هزار پژوهشگر داریم که از کشور خارج شدند. این‌ها کسانی هستند که در ایران تحصیل کردند، ممکن است فارغ التحصیلان ارشد، دکتری یا هیئت علمی بودند که از کشور رفتند و در یک نشریه معتبر بین‌المللی با نام یک پژوهشگر خارجی مقاله منتشر کردند که طی یک سال ۲۸ هزار مقاله داشتند، اگر این تعداد مقاله با نام یک دانشگاه ایرانی منتشر می‌شد، رتبه علمی بهتری داشتیم.»

دانشگاه خانه احزاب نیست

او با بیان اینکه دانشگاه خانه احزاب نیست و دانشجویان باید ابزار دست سیاسی‌ها باشد، گفت: «دانشجویان به این بلوغ رسیدند که استقلال داشته باشند.»

وی با بیان اینکه دانشجویان و دانشگاه‌ها باید نسبت به جامعه و پیرامون خود حساس باشند، گفت: «ما با نهاد رهبری در دانشگاه‌ها روابط دوستانه‌ای داریم و به لحاظ خط‌مشی‌گذاری در دانشگاه‌ها با نهاد مرکزی نمایندگی رهبری همکاری خوبی داریم و اختلاف‌نظری وجود ندارد. فکر می‌کنم پستر برای جنبه‌جوش دانشجویان بهتر فراهم خواهد بود.»

اصلاح سهمیه‌ها به دست رئیس جمهور رسید

سیمایی صراف در ادامه به آخرین وضعیت اصلاح سهمیه‌های ورود به دانشگاه‌ها اشاره کرد و گفت: «اصلاح سهمیه‌های کنکور از مطالبات اولیه رئیس جمهور بود تا موضوع سهمیه‌ها با هدف تأمین عدالت آموزشی ساماندهی شود.»

وزیر علوم تأکید کرد: «ما در وزارت علوم به همراه وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد، مطالعات وسیع و گسترده‌ای برای اصلاح سهمیه‌های کنکور کردیم که چگونه این وضعیت را بهبود ببخشیم، چندین بار پیشنهاد اصلاح سهمیه‌های کنکور آماده و به رئیس جمهور تقدیم شد، ما سه بار پیشنهاد را بردیم و هر بار ایشان نقطه نظرانی داشتند که ما این نظرات را اعمال کردیم. خوشبختانه سهمیه‌ها نظم و نسق خوبی پیدا کرد که اگر منتشر شود رضایت‌بخش خواهد بود.»

دانشگاه‌ها موظف به تأمین روشنایی معابر هستند

سیمایی صراف در مورد سؤال یکی از خبرنگاران در مورد تأمین امنیت دانشگاه، گفت: پس از داستان پرغم امیر محمد خالقی کارگروهی تشکیل دادم که امنیت معابر دانشگاهی تأمین شود. علی‌رغم اینکه دانشگاه مدعی بود که تأمین امنیت معابر باید توسط پلیس و تأمین روشنایی معابر توسط دانشگاه انجام شود؛ ولی من دستور دادم دانشگاه‌ها تأمین روشنایی معابر اطراف دانشگاه‌ها را انجام دهند. همچنین از بخش خصوصی پلیس و نگهبانی برای تأمین امنیت استفاده کنند. عملکرد این کارگروه حدود دو ماه قبل منتشر شد، اگر پیشنهادی در این زمینه وجود دارد، مطرح شود.

وی همچنین در مورد خوابگاه‌های دانشجویی گفت: «خوابگاه متاهلی ۹۸۰ واحد را تکمیل کردیم که برخی از آن‌ها افتتاح شده است و ۶ هزار و ۱۰۰ واحد در مرحله ساخت هستند، امیدواریم بتوانیم با تأمین خوابگاه‌ها حداقل رفاه را فراهم کرده و فضای بهتری را برای آموزش و پژوهش تأمین کنیم.»

رقابت در رتبه‌بندی‌های علمی حیثیتی است

سیمایی صراف در پاسخ به سؤال خبرنگار «فرهیختگان» درخصوص رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها که توسط مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) انجام می‌شود و چگونگی استفاده از این رتبه‌بندی در برنامه‌های وزارت علوم توضیح داد: «موضوع رتبه‌بندی مهم است، بنابراین کمی فراتر از سؤال شما به آن پاسخ می‌دهم. ما دئوع رتبه‌بندی داریم. یک رتبه‌بندی برای دانشگاه‌هایمان که در داخل کشور انجام می‌شود. ISC این رتبه‌بندی را انجام می‌دهد و شاخص‌های مختلفی هم دارد: آموزش، پژوهش، فناوری و چند شاخص دیگر. این یک رتبه‌بندی داخلی است. نوع دیگر، رتبه‌بندی بین‌المللی است.» او در ادامه افزود: «بعضی‌ها می‌گویند اصلاً چرا وارد رتبه‌بندی بین‌المللی می‌شوید؟ چرا می‌تسید که عددتان تغییر کند؟ این حرف هم درست است و هم غلط. درست است چون معیارهایی که آن‌ها دارند، بومی ما نیست. وارد جزئیات آن معیارها نمی‌شوم. مثلاً یکی از معیارها «بین‌المللی شدن دانشگاه» است. بین‌المللی شدن یک ضرورت است، اما اکنون دانشگاه‌های ما بین‌المللی نیستند؛ بنابراین رتبه ما پایین می‌آید. اما آیا می‌توان بی توجه بود و اصلاً در این رتبه‌بندی‌ها شرکت نکرد و گفت «برای خودشان باشد؟» نه؛ ما باید خودمان را بشناسیم و برای خودمان برنامه‌ریزی کنیم.» وزیر علوم در ادامه با طرح این نکته که ما اساساً یک سبیز با سازمان‌ها و استانداردهای بین‌المللی داریم، ادامه داد: «این موضوع خود بحثی مفصل است و فقط خواستم سرنخی بدهم. امانی توان بی توجه بود. همین الان دانشگاه آکسفورد نگران است که استنفورد از آن جلو بیفتد یا عقب بماند. یعنی مثل یک مربی فوتبال تلاش و جایگاه خود را در جدول رصد می‌کند. چون این جایگاه است که توجه دانشجوی را جلب می‌کند، بهترین استعدادها را به سمت خود می‌کشد و مثل مغناطیس عمل می‌کند. سرمایه‌گذاری‌ها هم به سمت دانشگاهی می‌روند که رتبه بالاتری دارد. این رقابت در دنیای علم جدی و واقعی است.»

سیمایی صراف در ادامه به تکلیف قانونی برنامه هفتم اشاره کرد

و افزود: «به همین دلیل هم قانون هفتم گفته رتبه ۱۷ باید به ۱۴ برسد. البته باید به این نکته هم اشاره کنم و از دستاورد خودمان هم غفلت نکنیم. رتبه ما شاید تا ۱۵ سال پیش، بالای ۵۰ بوده اما الان ۱۷ است. قانونگذار تکلیف کرده که باید به ۱۴ برسیم، چون متوجه بوده نباید از رتبه‌بندی‌های بین‌المللی عقب ماند. حتی بخشی از این مسئله حیثیتی است. وقتی کشوری با سابقه تمدنی و تاریخ بلند در آموزش عالی، رتبه‌اش پایین‌تر از کشوری قرار بگیرد که تنها ۵۰ سال دانشگاه دارد، طبیعی است که برآیمان ناخوشایند باشد.»

او در ادامه با اشاره به بخشی از سؤال خبرنگار «فرهیختگان» درخصوص اظهارات مدیرکل حوزه وزارتی وزارت علوم درخصوص نحوه انتخاب دانشگاه‌های سطح یک و اضافه شدن دو دانشگاه به این مجموعه تصریح کرد: «ما تصویب نکردیم که دانشگاه‌های سطح یک، ۱۳ دانشگاه باشند و حالا دو دانشگاه دیگر اضافه شوند بلکه بر اساس معیارهای ISC، جایگاه چند دانشگاه دیگر را هم بررسی کردیم و دیدیم دانشگاه شهید باهنر کرمان و دانشگاه شهید چمران اهواز واجد شرایط هستند. بنابراین آن‌ها به گروه ۱۳ اضافه شدند و مجموعه به ۱۵ دانشگاه رسید. این هم چیز عجیبی نیست. در ژاپن هم که دانشگاه‌های بسیار خوبی دارد، گروه‌هایی به نام دانشگاه‌های سطح یک تشکیل شده است.» وزیر علوم در ادامه تأکید کرد: «کارکرد دانشگاه‌ها متفاوت است. برخی هنوز تمرکز بر آموزش دارند و این هم ارزشمند است؛ چراکه فرهنگ عمومی و آگاهی‌های عمومی را باید ارتقا داد و این وظیفه بر عهده دانشگاه است. برخی دانشگاه‌ها آموزش و پژوهش را با هم دنبال می‌کنند، اما هنوز وارد مرحله سوم نشده‌اند. مأموریت دانشگاه‌ها متفاوت است. اشکالی ندارد چنانچه عرف سطح مأموریت‌ها متفاوت است. اشکالی ندارد چنانچه عرف محافل علمی دنیا هم همین است، گروه‌های کوچک‌تری شکل بگیرند. همین موضوع هم موجب ایجاد رقابت شده است. دانشگاه‌های دیگر تلاش می‌کنند خود را به شاخص‌های گروه ۱۵ نزدیک کنند.»

مشارکت استادان در قراردادهای ارتباط با صنعت؛ یک‌سوم یا یک‌ششم؟

دانشگاه‌ها با صنعت و جامعه و البته که اساتید فعال در وزارت علوم، ۱۶ درصد یا به بیان دیگر یک‌ششم اساتید در این قراردادها به عنوان مجری نقش آفرینی می‌کنند. البته این تنها اشتباه وزیر علوم در نشست خبری روز گذشته نبود. او در پاسخ به سؤال «فرهیختگان» و در زمانی که از اهمیت حضور در رتبه‌بندی‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها سخن می‌گفت به قانون برنامه هفتم توسعه هم اشاره کرد و گفت: «قانونگذار تکلیف کرده که باید به ۱۴ برسیم، چون متوجه بوده نباید از رتبه‌بندی‌های بین‌المللی عقب ماند.» این در حالی است که قانون برنامه هفتم توسعه در ماده ۹۳ و جدول مربوط به هدف کمی سنجه‌های عملکردی ارتقای نظام علمی، فناوری و پژوهشی هدف‌گذاری مشخصی درخصوص رتبه‌بندی‌های دانشگاه‌ها داشته و تکلیف کرده ۲۰ دانشگاه کشور تا پایان این برنامه در یکی از نظام‌های رتبه‌بندی معتبر بین‌المللی در رتبه زیر ۵۰۰ قرار بگیرند. در حال حاضر و براساس آخرین نسخه رتبه‌بندی شانگهای فقط دو دانشگاه از ایران در جمع ۵۰۰ دانشگاه برتر قرار دارند. در رتبه‌بندی کیوس اس ۲۰۲۶ تعداد آن‌ها به ۴ و در آخرین رتبه‌بندی تایمز به ۵ دانشگاه می‌رسد.

حدود ۱۲ هزار قرارداد با صنعت داریم؛ در حالی که هیئت علمی دانشگاه دولتی ما ۳۵ هزار نفر است، یعنی یک‌سوم دانشگاه با صنعت مرتبط است. این جملات بخشی از پاسخ‌های وزیر علوم به یکی از خبرنگاران حاضر در نشست خبری روز گذشته است که درخصوص وضعیت ارتباط صنعت و دانشگاه مطرح شد. بررسی دقیق‌تر آن اما نشان می‌دهد اظهارات وزیر علوم نیازمند تأمل و دقت، یا توضیح بیشتری است. براساس آخرین نسخه از کتاب آمار آموزش عالی ایران که توسط مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی منتشر می‌شود، در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ حدود ۴۰ هزار استاد با رتبه علمی متفاوت-بدون در نظر گرفتن سایر زیرنظام‌های آموزشی مانند دانشگاه پیام‌نور، فرهنگیان، فنی و حرفه‌ای، علمی کاربردی و دانشگاه‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی-با وابستگی مستقیم به وزارت علوم مشغول فعالیت بودند. آخرین گزارش (۱۴۰۳) دفتر ارتباط با صنعت و وزارتخانه نیز تعداد کل قراردادهای جاری با صنعت ۱۱۱ هزار و ۵۶۸ مورد عنوان کرده است. البته تعداد اعضای هیئت علمی مجری قرارداد ۶ هزار و ۱۹۹ نفر بوده‌اند. با این اعداد و ارقام و در نظر گرفتن نسبت اساتید مجری قراردادهای

آگهی مزایده عمومی

- معتبر بانکی با موضوع شرکت در مزایده ارائه گرد.
- ۲- هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.
- ۳- دانشگاه در رد یا قبول هر کدام از پیشنهادات مجاز است.
- ۴- بابت خرید اسناد مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال (پانصد هزار ریال) به شماره کارت شماره فوق‌الذکر واریز و اصل فیش را همراه با اسناد ارسال نمایند.
- ۵- مدت قبول و تسلیم پیشنهادها حداکثر ۵ روز کاری پس از تاریخ انتشار آگهی می‌باشد.
- نشانی محل دریافت اسناد:** سمنان کیلومتر ۵ جاده دامغان مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان ساختمان اداری، طبقه همکف، واحد پشتیبانی و تلفن: ۰۹۱۲۷۳۲۱۲۰۷ آقای یعقوب اکبری
- روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان در نظر دارد یکدستگاه ساختمان مسکونی خود با متراژ ۳۵۰ متر مربع و در دو طبقه (همکف و زیرزمین)، واقع در سمنان، بلوار آزادی، نبش کوچه جمهوری ۱۶ با پلاک ثبتی ۳۵۱۰۷ را در قالب اجاره یک ساله و از طریق برگزاری مزایده عمومی، به متقاضیان واجد شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت می‌شود جهت دریافت اطلاعات و خریداری اسناد و شرکت در مزایده، حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری پس از تاریخ انتشار این آگهی به نشانی ذیل مراجعه ونسبت به دریافت اسناد مزایده اقدام نمایند.

شرایط به شرح ذیل می باشد:

۱- سپرده شرکت در مزایده مبلغ ۰۰۰/۰۰۰/۱۰۰ریال (ده میلیون تومان) می باشد که می‌بایست به شماره کارت ۲۳۸۶۱۷۹۸۰۳۳۰۹۸۳۷۵۵۵۹۸۳۷۵ بانکی تجارت و به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان واریز یا در قالب ضمانتنامه

فراخوان عمومی

همکاری بهره‌برداری از «باشگاه هوایی شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران «هما» (IAAC) اولین باشگاه فناوری انه هوایی کشور

پشتیبانی از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه هوایی تولیدو انتشار محتوای رسانه‌ای تخصصی (پادکست، ویدئو، کمپنن‌های دیجیتال) نحوه ارسال مدارک: متقاضیان می‌توانند حداکثر تا تاریخ شنبه ۱۴۰۴/۴/۷ نسبت به ارسال مدارک و مستندات خود به آدرس پست الکترونیکی Pr@IranAir.com اقدام نمایند. مدارک شامل درخواست رسمی شرکت، رزومه فعالیت‌ها و نمونه پروژه‌های مرتبط است. متقاضیان برای اطلاع از شرایط عمومی و اختصاصی به سایت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران به آدرس IranAir.com مراجعه نمایند.

شماره شناسه ۲۰۰۴۷۷۳- شماره الف ۲۳۱۴

شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران «هما»، در راستای سیاست‌های کلان توسعه نوآوری و فناوری در صنعت هوانوردی و با هدف راه‌اندازی و بهره‌برداری از باشگاه هوایی «هما» (Iran Air Aviation Club- IAAC) به‌عنوان نخستین باشگاه فناوریانه هوایی کشور، از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت همکاری دعوت به عمل می‌آورد. بهره‌برداری، مدیریت و توسعه باشگاه هوایی «هما» شامل: تجهیز و راه‌اندازی فضای فیزیکی باشگاه طراحی و اجرای برنامه‌های نوآوری (Pitch, Reverse Pitch, Demo Day) برگزاری رویدادها و فستیوال‌های نوآوری هوایی

روانوی
پشتیبانی بهره‌برداران